

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: <https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

Op de website van de VNG wordt [de brief aan de Raadsleden](#) over de VU 2018 gepubliceerd.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

1. Analyse van de oorzaken van het tekort

1.1 Het BUIG-budget voor 2018 is te laag vastgesteld

De raming van het macrobudget voor het bijstandsbudget (BUIG) klopt niet. Tot die conclusie komt de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) in zijn advies over de financieringsystematiek van de bijstand aan staatssecretaris Van Ark van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Gemeenten hebben de afgelopen jaren te maken met grote tekorten op de uitvoering van de bijstand. De belangrijkste oorzaak daarvoor is dat bij de raming van het benodigde budget ten onrechte geen rekening is gehouden met het beroep dat statushouders doen op de bijstand. Gemeenten krijgen de kosten hiervan op termijn gedeeltelijk wel terug, maar in het jaar zelf is het budget niet toereikend. In het jaar dat de statushouders instromen financieren de gemeenten de kosten daarvan uit eigen middelen. Daarom vindt de ROB dat de ramingsmethodiek moet worden aangepast. (bron: divosa 21 juni 2018)

1.2 De beginstand op 1 januari was te hoog om het tekort weg te werken

Het BUIG-budget stelt een maximum aan het totaal uit te keren bedrag voor uitkeringen en loonkostensubsidie. Hiervoor is noodzakelijk dat we onder een bepaalde grens komen van het aantal uit te betalen uitkeringen. Deze grens was in 2018 niet realiseerbaar doordat we een hoge beginstand hadden per 1 januari 2018. Deze hoge beginstand had verschillende oorzaken:

- a. Toename aantal statushouders;
- b. Nieuwe groepen in de bijstand;
- c. Na-ijlen van de crisis / Ontwikkeling van de arbeidsmarkt;
- d. Toename aantal ouderen;
- e. Verhoging pensioenleeftijd.

a. Toename aantal statushouders

Er zijn meer mensen met een migratieachtergrond die een verblijfsstatus kregen en zich vestigden in de gemeente Heerde. Zij zijn afhankelijk van de bijstand. Daarnaast staat de gemeente voor de uitdaging om de jongeren tijdig te faciliteren op gebied van integratie en opleiding, zodat ze zelfstandig hun weg vinden op de arbeidsmarkt.

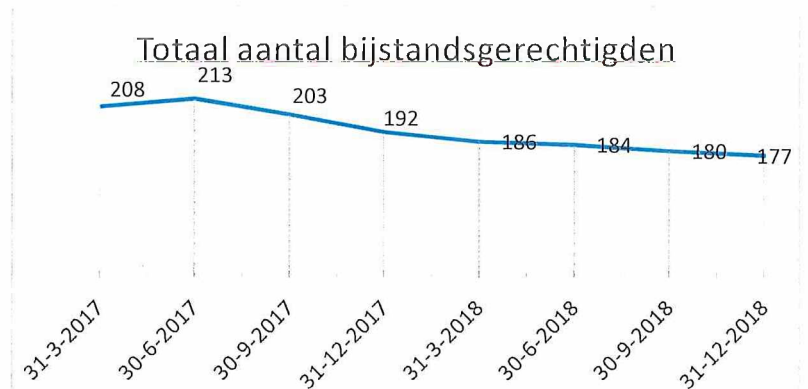
Overzicht gehuisveste statushouders			
	Gehuisvest	Jonger dan 18jr	Volwassenen
2016	34	17	17
2017	31	17	14
2018	15	5	10
Totaal	80	39	41

b. Nieuwe groepen in de bijstand

Sinds 2015 zijn er nieuwe groepen op de bijstand aangewezen: jonggehandicapten met arbeidsvermogen en mensen die voorheen in de sociale werkvoorziening terecht kwamen. Deze mensen komen nu veelal in aanmerking voor het *Doelgroepregister*.

c. De crisis ijlt na / Ontwikkeling van de arbeidsmarkt

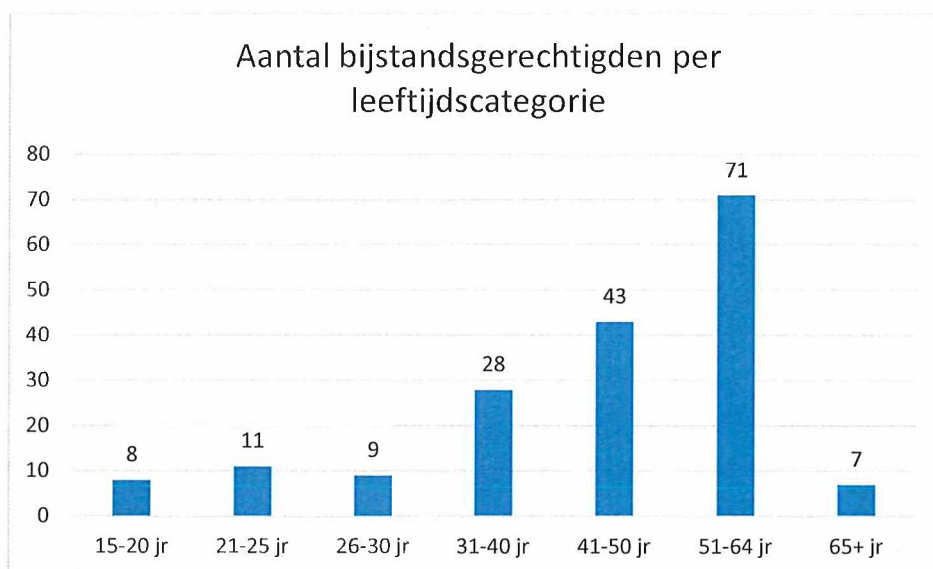
In de eerste helft van 2017 is het najijlen van de crisis nog een oorzaak geweest. Er is op zo'n moment een grote doorstroom van werklozen vanuit de WW naar de bijstand. De instroom was de afgelopen periodes hoog, vanaf half 2017 zien we de instroom dalen, mede door de aantrekkende economie.

Figuur 1

d. Toename van het aantal ouderen

Zoals in figuur 2 is te zien is 67% van de mensen die een bijstandsuitkering hebben ouder dan 40 jaar.

Figuur 2

e. Verhoging pensioenleeftijd

De uitstroom van ouderen vertraagt door de verhoging van de pensioengerechtigden leeftijd. Inmiddels zijn er 7 uitkeringsgerechtigden ouder dan 65

1.3 De gemiddelde kosten per uitkering zijn hoog

De totale kosten van de bijstand worden berekend volgende de formule *aantal bijstandsgerechtigden x gemiddelde kosten per bijstandsuitkering*. Volgens Divosa zijn de kosten van de bijstandsuitkeringen in de gemeente Heerde hoger dan in de omliggende gemeenten. Dit beeld klopt met onze eigen berekening: de kosten van de gemiddelde uitkering zijn hoger dan in het voorgaande jaar. In de Divosa Benchmark zien we dat we medio 2018 een hoge instroom hadden van gezinnen die een hogere uitkering krijgen dan bijvoorbeeld alleenstaanden.

1.4 De kosten voor de loonkostensubsidie(LKS) zijn gestegen

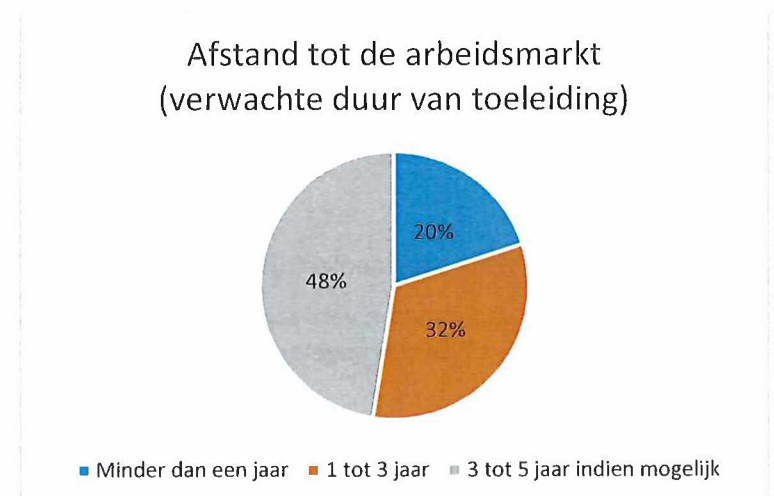
Net als andere gemeenten heeft ook de gemeente Heerde de opdracht om mensen uit het doelgroepregister naar werk toe te leiden. Het instrument dat hiervoor wordt gebruikt is loonkostensubsidie. De gemeente Heerde had op 31-12-2018 23 mensen uit het doelgroepregister naar werk toegeleid. De kosten voor LKS waren in 2018 € 37.708,- hoger dan in 2017.

Figuur 3

1.5 Mismatch op de arbeidsmarkt

Een groot deel van het aantal bijstandsgerechtigden is moeilijk bemiddelbaar naar werk. Oorzaken daarvan verschillen: een te lage opleiding, te lang uit het arbeidsproces, psychische en/of medische beperkingen, een te hoge leeftijd of een combinatie van deze factoren. Vaak is er sprake van meervoudige problematiek. Ook is er in veel gevallen kwalitatieve mismatch: het opleidingsniveau van werkzoekenden voldoet dan niet aan de vraag van werkgevers. 80% van de bijstandsgerechtigden in de gemeente Heerde heeft een afstand tot de arbeidsmarkt waardoor integratie langer dan een jaar duurt.

Figuur 4

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

2. Interne Maatregelen

2.1 Interne organisatie

In 2017 is er sprake geweest van een organisatiekanteling binnen de gemeente Heerde. Dit heeft er toe geleid dat er voor het Sociaal Domein één afdeling is ontstaan: Sociaal Maatschappelijke Verbinding(SMV). Onder deze afdeling zijn zowel beleid als uitvoering gezamenlijk werkzaam. Het cluster Werk & Inkomen is een onderdeel van deze afdeling. Daarnaast vindt nauwe samenwerking plaats vanuit Werk met het Werkbedrijf Lucrato.

De afdeling SMV werkt integraal, dit betekent dat mensen, die om wat voor reden dan ook een belemmering hebben om te werken, integraal worden geholpen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inzet en expertise van binnen (WMO en Jeugd) en buiten (ketenpartners) de gemeente.

2.2 Werk voorop

Werk gaat voorop. In 2019 verscherpen we de beleidslijn dat er eerst een gesprek wordt gevoerd over de toeleiding naar werk en pas daarna, indien nog nodig, een beoordeling van het recht op een bijstandsuitkering. Het werkbedrijf Lucrato beoordeelt de toeleiding naar werk. Re-integratie naar werk kan parallel lopen aan het oplossen van problemen die een kandidaat nog op andere leefgebieden heeft.

2.3 Groepsgewijze aanpak empowerment vrouwen

In het afgelopen jaar hebben we gemerkt dat er bij vrouwen nog vaak bezwaren zijn om buitenshuis te werken omdat er thuis problemen zijn en/of het huishouden runnen hen al zwaar drukt. Voor 2019 willen wij dan ook voor vrouwen een groepsgewijze aanpak starten om empowerment binnen deze groep te bevorderen. Tevens willen we ervoor zorgen dat de vrouwen door scholing hun taal- en rekenvaardigheden kunnen verbeteren. Hierdoor zal de stap naar werk ook makkelijker worden.

2.4 Een nieuwsbrief

Er is in 2018 bij de opstart van meerdere trajecten gebleken dat kandidaten dringend worden uitgenodigd maar niet op komen dagen. Bij de Participatiemarkt is slechts 54% van de genodigde kandidaten daadwerkelijk op de geplande datum aanwezig geweest. Het besef dat er vanuit de uitkering ook verplichtingen zijn, zoals de inlichtingen- en medewerkingsplicht, moet onder onze uitkeringsgerechtigden groter worden. Om de rechten en plichten van uitkeringsgerechtigden meer

onder de aandacht te brengen zullen we – naast de huidige vermelding in de beschikkingen tevens op andere wijzen onder de aandacht brengen van de uitkeringsgerechtigden (o.a. door middel van een extra nieuwsbrief)

2.5 Focus op Activering

Gebleken is dat het meest efficiënt en effectief is om je als sociale dienst en/of werkbedrijf te richten op de kansrijken. In de visie en afspraken met Werkbedrijf Lucrato is al bepaald dat we ons richten op de mensen die geacht worden binnen een jaar naar werk te kunnen. Belangrijk is dat we de groep in het traject Activering hoger op de participatieladder krijgen en met het uiteindelijke doel naar een Re-integratie traject te brengen. Omdat we onze beschikbare formatie-uren en middelen zo efficiënte mogelijk willen inzetten, zullen we met name de groep Participatie doorverwijzen naar andere voorzieningen, zoals cliëntondersteuners, Pilot Participatievoorziening of naar de Buurtcoach Participatie.

2.6 Statushouders

De statushouders zitten doorgaans in een traject activering. Voor statushouders willen we een integrale aanpak realiseren om er voor te zorgen dat zij duurzaam, zelfstandig en gezond kunnen participeren in onze samenleving. Tot op heden hebben wij statushouders zoveel mogelijk binnen de reguliere instrumenten laten re-integreren naar werk. Er was geen specifiek minderhedenbeleid en vanuit diverse beleidsterreinen en maatschappelijke organisaties worden de statushouders ondersteund. Het gebrek aan effectieve samenwerking maakt dat statushouders te vaak in de "wachtstand" zitten en de juiste ondersteuning missen om snelle stappen te maken. Vanaf 2019 willen we een integrale en snellere aanpak realiseren samen met diverse betrokken ketenpartners.

2.7 Streng aan de poort

We zijn streng aan de poort. Hiermee voorkomen we dat mensen onterecht een uitkering ontvangen. Het gaat dan niet alleen om hoogwaardig handhaven en fraudebestrijding, maar juist om aan het begin van de uitkeringsaanvraag al streng aan de poort te zijn.

2.8 Sociale Recherche

De sociale recherche van Regio Stedendriehoek voert op dit moment voor de gemeente Heerde onderzoek uit naar mogelijke uitkeringsfraude. De gemeente Heerde wil fraude bestrijden en maakt een zorgvuldige afweging of de inzet van SR hiervoor het juiste middel is.

2.9 Externe samenwerking

Samenwerking met externe partijen wordt steeds belangrijker. Dit omdat we als gemeente te maken hebben met een dalend budget voor re-integratie en de afgelopen twee jaar toch een forse groei in het aantal uitkeringsgerechtigden. Tevens zijn onze inwoners voor het vinden van vacatures of het volgen van opleidingen niet gebonden aan de gemeentegrenzen van Heerde. Met name de samenwerking met onderwijs zal de komende jaren nog sterker kunnen worden ingezet. Binnen het implementatieplan

Lucrato is ook veel nadruk gelegd op werkgeversdienstverlening en afstemming met Economische Zaken (EZ).

2.10 Interne samenwerking

De samenwerking tussen Economische Zaken en de Participatiewet zal intern in 2019 versterkt worden. Het bedrijfsleven heeft te maken met vele vacatures en deze zijn inmiddels lang niet altijd in te vullen met gekwalificeerd personeel. Deze mismatch zorgt er voor dat onderwijs, ondernemers en overheid de komende jaren extra aandacht willen schenken aan omscholing en bijscholing. De Human Capital Agenda is daarom een belangrijk onderwerp de komende jaren in zowel de regio Zwolle alsook in Apeldoorn en dit vergt afstemming en samenwerking tussen de portefeuilles Economische Zaken en Participatiewet.

2.11 Cleantech regio en arbeidsmarktregio Stedendriehoek

Gemeente Heerde is vanaf 2018 aangesloten bij de Cleantech Regio en zal op termijn een switch maken naar de arbeidsmarktregio Stedendriehoek en Noordwest Veluwe. Vanuit dat oogpunt zal er gaandeweg ook meer samenwerking gaan plaats vinden in deze regio.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

3. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Naast het vele onderzoek dat we doen naar landelijke ontwikkelingen en de best-practices consulteren we diverse partijen. Deze partijen vindt u in onderstaande tabel. Ook geven we het doel aan van de consultatie met welke partijen we hierin samenwerken.

Verder nemen we deel aan de Divosa Benchmark om inzicht te krijgen in de resultaten van de gemeente Heerde in relatie tot andere gemeenten.

Nummer	Samenwerkende partijen Participatiewet Werk	Product en Doel	In samenwerking met partijen
1	Werkbedrijf Lucrato (voorheen Felua-groep)	wsw-voorziening plus samenwerken aan reïntegratie	5,6,7, 8, 9, 10 en 11
2	arbeidsmarktregio Zwolle	gezamenlijke afstemming voor ondersteuning werkzoekenden	11, 12 en 13
3	ROC Deltion	Formele taaltrajecten en aanbieden Taalles i.c.m. Taalstages	4, 11, 12 en 13
4	Bibliotheek i.s.m. Taalpunten	Informele taalondersteuning, 2e vestiging in 2017 geopend	3, 11, 12 en 13
5	Bedrijf van der Most	Project om mensen met afstand tot arbeidsmarkt in dienst te nemen	1, 6, 7 en 8
6	UWV Zwolle	contact over indicaties, arbeidsvermogen, nieuw beschut werk etc.	1, 5, 7 en 8
7	Zoethout Hattem	Pilot Participatievoorziening: snijvlak ADB en NBW	1, 8 en 9
8	Philadelphia	Pilot Participatievoorziening: snijvlak ADB en NBW	1,7 en 9
9	Sprengen College	Pilot Participatievoorziening: snijvlak ADB en NBW	1, 7 en 8
10	Uitzendbureau Get Work	Gezamenlijk organiseren Banenmarkt voor werkzoekenden	1
11	Gemeente Zwolle	centrumgemeente, o.a. Werkgroep WEB, Nieuw Beschut Werk	3,4, 12 en 13
12	Gemeente Hattem	o.a. Werkgroep Laaggeletterdheid en Werkgeversdienstverlening	3,4, 11 en 13
13	Gemeente Oldebroek	o.a. Werkgroep Laaggeletterdheid en Werkgeversdienstverlening	3, 4, 11 en 12
14	Gemeente Apeldoorn	beleidsmatige afstemming en consultatie	15
15	Gemeente Epe	beleidsmatige afstemming en consultatie	14
16	Vrijwilligerswerk	afstemming gespreksvoerders Werk i.r.t. taalondersteuning en werk	3 en 4
17	Expertisecentrum Social Return	bevorderen inzet social return bij inkooptrajecten	2
18	Gelderse sportfederatie	ontwikkelen sportproject voor werkzoekenden	ambtelijk
19	Bedrijven Contact Heerde	o.a. werkgeversdienstverlening en afstemming met EZ	ambtelijk

B3. Externe maatregelen

4. Externe Maatregelen

4.1 Re-integratie en beschut werk door Werkbedrijf Lucrato

Vanaf 1 januari 2018 voert Lucrato voor ons de re-integratietaken uit. De kansrijke werkzoekenden dragen onze gespreksvoerders Werk over naar Lucrato. Deze kandidaten zullen naar verwachting binnen 1 jaar een werkplek vinden. De groep in het traject Activering, waarbij de kandidaten 1 tot 3 jaar nodig hebben om een baan te vinden, is eind 2018 in overleg deels (ca. 30 personen) overgedragen aan Lucrato. Naast samenwerking met Lucrato zijn er meerdere organisaties die samen met ons uitkeringsgerechtigden ondersteuning bieden om deel te kunnen nemen in onze samenleving.

Vanaf 1 januari 2018 is Werkbedrijf Lucrato onderstaande taken gaan uitvoeren voor gemeente Heerde:

- Voorzien in de behoefte aan personeel van werkgevers in de arbeidsmarktregio;
- Bijstandsgerechtigden met 100% loonwaarde naar een baan toeleiden;
- Bijstandsgerechtigden met een lagere loonwaarde dan 100%, die binnen 1 jaar perspectief op werk hebben en naar een baan kunnen worden begeleid;
- Medewerkers met een nieuw beschut baan en medewerkers met een bestaande SWbaan;
- Niet uitkeringsgerechtigden die naar een baan worden begeleid;
- Wajongers die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn en naar een baan moeten worden begeleid.

4.2 Activering en Participatie door gemeente Heerde

Vanaf 2018 heeft Werkbedrijf Lucrato de opdracht van de gemeente Heerde gekregen om de kansrijke werkzoekenden te begeleiden naar werk. De gespreksvoerders Werk van de gemeente Heerde richten zich vanaf 1 januari 2018 op de kandidaten in de trajecten Activering en Participatie. Deze 2 doelgroepen omvatten tezamen ook nog circa 200 mensen die ondersteuning nodig hebben in diverse vormen.

4.3 Intakes door de gemeente Heerde

Met Lucrato is de afspraak gemaakt dat alle Intakes zullen worden uitgevoerd door de gemeente, dus inclusief de re-integratie doelgroep. Immers we moeten eerst uitfilteren wie tot deze doelgroep behoort. Belangrijk is dat we deze intakes breed uitvoeren en op meerdere leefgebieden uitvraag zal worden gedaan. Een bredere intake is nodig om te voorkomen dat we de klant doorsturen naar het verkeerde vervolgtraject.

4.4 Kwetsbare jongeren en de SchakelmakelPool

Door middel van de regionale SchakelmakelPool komen kwetsbare jongeren uit Heerde snel in beeld en kunnen wij direct ondersteuning bieden. Vaak zijn het jongeren die van het voortgezet speciaal onderwijs afkomstig zijn. Als zij beschikken over een indicatie doelgroepregister kunnen zij met behulp van loonkostensubsidie gaan werken. Op dit moment zijn er vanuit gemeente Heerde 23 personen met loonkostensubsidie werkzaam bij een reguliere werkgever. Deze jongeren komen veelal niet in

aanmerking voor een uitkering, en in die zin levert ondersteuning aan deze jongeren geen besparing op voor ons BUIG-budget.

4.5 Statushouders en taalstages

Voor statushouders hebben we, evenals in 2017, wederom het product "Taalstages" ingekocht bij ROC Deltion. In het voorjaar van 2018 zijn we met een tweede groep gestart. Deze statushouders vallen onder de groep "Activering" en bedoeling is dat ze, na het doorlopen van hun taalstage, overgedragen kunnen worden aan Werkbedrijf Lucrato als re-integratiekandidaat. Eind oktober 2018 is de 3^e groep gestart met een taalstage (14 deelnemers); de stagebegeleiding zal vanaf nu worden gedaan door Werkbegeleiding Lucrato. Het traject van einde taalstage na het daadwerkelijke re-integreren naar werk hopen we zo soepeler en sneller te laten verlopen.

4.6 Laageletterdheid en taalondersteuning

Door het screenen van ons zittend klantenbestand zijn we vanaf 2017 beter in staat geweest om mensen door te verwijzen naar de juiste vorm van taalondersteuning. We hebben hiervoor taalprogramma's beschikbaar bij Lucrato, Taalpunt en ROC Deltion. In 2017 is er een tweede Taalpunt geopend binnen de gemeente Heerde. In de 2 vestigingen van Taalpunt ondersteunen ca. 35 vrijwilligers om en nabij 70 inwoners met taalonderwijs. Daarnaast is het mogelijk om uitkeringsgerechtigden formele taallessen van Deltion te laten volgen in Wapenveld. Voor 2019 gaan we met Taalpunt in gesprek om hier meer inzet voor gemeente Heerde te gaan plegen.

4.7 Deelname aan de Divosa benchmark

In 2018 hebben we deelgenomen aan de Divosa Benchmark. Hierdoor hebben we een beter inzicht in de situatie van de bijstandsgerechtigden in relatie met andere gemeenten.

4.8 Optimalisatie samenwerking Vluchtelingenwerk en een integrale aanpak

Wij hebben in samenwerking met Vluchtelingenwerk, het proces van re-integratie voor onze statushouders anders ingericht. Niet langer gaan wij er vanuit dat iemand eerst de taal vloeiend moet beheersen of alles volledig op orde hebben in zijn/haar huishouden. Maar zaken als het zoeken naar werk en het beter leren spreken van de taal kunnen gelijktijdig plaats vinden. Met Vluchtelingenwerk hebben we een integrale aanpak afgesproken.

4.9 Taalstages en werkervaringsplekken

Mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden geactiveerd met instrumenten als taalstages en werkervaringsplekken met het doel om ze binnen drie jaar te laten uitstromen.

4.10 Sport en bewegen olv een buurtcoach

Mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden geactiveerd met instrumenten als sport en bewegen met het doel om ze binnen drie jaar te laten uitstromen.

4.11 Leerwerkloket

De combinatie leren en werken heeft de toekomst. Voor werkgevers, voor werknemers en werkzoekenden. Om een plek te veroveren en te behouden op de arbeidsmarkt, zijn zowel diploma's als erkende praktijkervaring onmisbaar. Het Leerwerkloket regio Zwolle geeft advies en informatie over hoe leren en werken gecombineerd kunnen worden aan werkgevers, werkzoekenden en werknemers.

Met deze maatregel kunnen werkzoekenden hun vaardigheden verder ontwikkelen waardoor er een betere aansluiting is bij de arbeidsmarkt.

4.12 Deelname aan Human Capital Agenda Zwolle¹

Door het aantrekken van de economie ontstaat een nieuwe dynamiek op de arbeidsmarkt. De vraag naar personeel groeit zo snel dat we onvoldoende arbeidskrachten in de regio hebben. Werkgevers geven aan dat zij economisch gezien niet kunnen groeien door een toename in personeelstekorten. SER Overijssel luidt de noodklok en geeft aan dat het tekort aan arbeidskrachten een belemmering is voor verdere economische groei. Het programma van de Human Capital Agenda heeft als doel de vraag vanuit werkgevers te bedienen (personeelstekorten te minimaliseren) én om al ons arbeidspotentieel te benutten (daarmee werkloosheid te minimaliseren). Ieder talent telt mee, ook de kwetsbare doelgroepen op de arbeidsmarkt. We ontwikkelen in de regio een integraal programma gericht op investeren in mensen. De samenwerking tussen de 4 O's (Onderwijs, Overheid, Onderneming en Onderzoek) is hierin een rode draad en op veel gebieden al dagelijkse praktijk vanuit zowel de Economic Board als het Werkbedrijf Regio Zwolle.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

¹ Uit: Nota Human Capital Agenda, regio Zwolle, februari 2018

5. Effecten Interne maatregelen

5.1 Interne organisatie

Door de interne organisatie door te ontwikkelen kunnen we efficiënter en integraal werken en de bijstandsgerechtigden de aandacht geven die ze verdienen. Dit zal leiden tot een betere dienstverlening en een hogere uitstroom.

5.2 Werk voorop

Door de focus nog meer op werk te leggen verwachten we een hogere uitstroom te realiseren.

5.3 Groepsgewijze aanpak empowerment vrouwen

Door vrouwen te empoweren en hun taal en rekenvaardigheden te verbeteren verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt, het effect zal zijn dat er meer uitstroom gerealiseerd wordt.

5.4 Een nieuwsbrief

De nieuwsbrief zorgt voor een beter geïnformeerde bijstandsgerechtigde waardoor we de focus naar werk vasthouden.

5.5 Focus op Activering

Door deze focus op de kansrijken in de groep activering zullen deze bijstandsgerechtigden doorstromen naar de groep re-integratie en daardoor sneller uitstromen naar werk.

5.6 Statushouders

Door een integrale benadering op gebied van taal, gezondheid, cultuur en financiën, verkleinen we de afstand naar werk.

5.7 Streng aan de poort

We willen streng aan de poort zijn. Hiermee voorkomen we dat mensen onterecht een uitkering ontvangen.

5.8 Sociale Recherche

De sociale recherche van Regio Stedendriehoek voert op dit moment voor de gemeente Heerde onderzoek uit naar mogelijke uitkeringsfraude. De gemeente Heerde wil fraude bestrijden en maakt een zorgvuldige afweging of de inzet van SR hiervoor het juiste middel is. Hiermee voorkomen we dat mensen onterecht een uitkering ontvangen.

5.9 Externe samenwerking

Door te samenwerken met externe partijen vergroten we onze kennis en kunnen we eenvoudiger projecten opzetten.

5.10 Interne samenwerking

Het bedrijfsleven heeft te maken met vele vacatures en deze zijn inmiddels lang niet altijd in te vullen met gekwalificeerd personeel. Deze mismatch zorgt er voor dat onderwijs, ondernemers en overheid de komende jaren extra aandacht willen schenken aan omscholing en bijscholing. De Human Capital Agenda is daarom een belangrijk onderwerp de komende jaren in zowel de regio Zwolle alsook in Apeldoorn en dit vergt afstemming en samenwerking tussen de portefeuilles Economische Zaken en Participatiewet.

5.11 Cleantech regio en arbeidsmarktregio Stedendriehoek

Door aan te sluiten bij deze arbeidsmarktregio vergroten we de kansen op uitstroom

6. Effecten externe maatregelen

6.1 Re-integratie en beschut werk door Werkbedrijf Lucrato

Door de samenwerking met Lucrato vergroten we de expertise en de uitvoeringskracht van de gemeente Heerde. Dit zal uitstroom bevorderen.

6.2 Activering en Participatie door gemeente Heerde

Wij verwachten in de groep van de activering een grotere doorstroom naar re-integratie te realiseren.

6.3 Intakes door de gemeente Heerde

Door een brede intake uit te voeren heeft de gemeente Heerde alle mensen in beeld en kan het juiste traject worden ingezet.

6.4 Kwetsbare jongeren en de SchakelmakelPool

Door middel van de regionale SchakelmakelPool komen kwetsbare jongeren uit Heerde snel in beeld en kunnen wij direct ondersteuning bieden. Vaak zijn het jongeren die van het voortgezet speciaal onderwijs afkomstig zijn. Als zij beschikken over een indicatie doelgroepregister kunnen zij met behulp van loonkostensubsidie gaan werken.

6.5 Statushouders en een integrale aanpak

Door een integrale benadering op gebied van taal, gezondheid, cultuur en financiën, verkleinen we de afstand naar werk.

6.6 Laaggeletterdheid en taalondersteuning

Hiermee bestrijden we de laaggeletterdheid en verkleinen we de afstand naar werk.

6.7 Deelname aan de Divosa benchmark

Hierdoor hebben we een beter inzicht in de situatie van de bijstandsgerechtigden in relatie tot andere gemeenten.

6.8 Optimalisatie samenwerking Vluchtelingenwerk

Door een goede samenwerking met stichting vluchtelingenwerk zijn wij in staat de integratie van statushouders integraal te benaderen.

6.9 Taalstages en werkervaringsplekken

Mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden geactiveerd met instrumenten als taalstages en werkervaringsplekken met het doel om ze binnen drie jaar te laten uitstromen.

6.10 Sport en bewegen onder leiding van een buurtcoach

Mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden geactiveerd met instrumenten als sport en bewegen met het doel om ze binnen drie jaar te laten uitstromen.

6.11 Leerwerkloket

De combinatie leren en werken heeft de toekomst. Voor werkgevers, voor werknemers en werkzoekenden. Om een plek te veroveren en te behouden op de arbeidsmarkt, zijn zowel diploma's als erkende praktijkervaring onmisbaar. Het Leerwerkloket regio Zwolle geeft advies en informatie over hoe leren en werken gecombineerd kunnen worden aan werkgevers, werkzoekenden en werknemers.

Met deze maatregel kunnen werkzoekenden hun vaardigheden verder ontwikkelen waardoor er een betere aansluiting is bij de arbeidsmarkt.

6.12 Deelname aan de Human Capital Agenda Zwolle²

De samenwerking in de Human Capital Agenda werpt zijn eerste vruchten af. Werkgevers willen groeien en zijn bereid te investeren om zo de juiste mensen op de juiste plek te krijgen. Onderwijspartners spelen daarbij een cruciale rol: een leven lang ontwikkelen wordt steeds meer een urgent thema voor werkenden en werkzoekenden. Daarnaast blijft de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt een thema, zeker gezien veranderingen op de arbeidsmarkt. Ontwikkelingen gaan zo snel dat dit veel vraagt van het adaptief vermogen van werkgevers, werkenden, werkzoekenden én onderwijspartners.

Scholing kan bijdragen aan kansen op de arbeidsmarkt en het voorkomen van werkloosheid als gevolg van deze ontwikkelingen. Er wordt geïnvesteerd in zittend en toekomstig personeel door te werken naar een

² Uit: Nota Human Capital Agenda, regio Zwolle, februari 2018

regionale agenda ingevuld en uitgewerkt door partnerschap tussen onderwijs, overheid en werkgevers en vakbonden. Doelstellingen zijn een grotere beschikbaarheid van personeel, grotere wendbaarheid van personeel en systemen en een inclusieve arbeidsmarkt. Gemeenten in de regio Zwolle kunnen samen met ondernemers uit de eigen gemeenten arrangementen ontwikkelen en cofinanciering krijgen vanuit het ontwikkelfonds.

Wat levert het de regio in de komende vijf jaar op?

- 5 tot 10% van alle werkenden zijn geschoold;
- 500 tot 1.000 extra (ontwikkel)trajecten per jaar voor kwetsbare doelgroepen;
- Ondernemers committeren zich aan het 'opscholen' van werkenden;
- Onderwijspartners hebben een duurzame infrastructuur ontwikkelt om een leven lang ontwikkelen blijvend mogelijk te maken;
- Gemeenten en het UWV Werkbedrijf blijven investeren in excellente werkgeversdienstverlening;
- De Regio Zwolle is sterk, slagvaardig en werkt samen in de driehoek onderwijs – arbeidsmarkt en economie waardoor de brede welvaart versterkt wordt en ook maatschappelijke opgaven als energietransitie gerealiseerd kunnen worden;
- Iedere euro kent een verdubbeling vanuit de partners gericht op investeren in mensen (extra human capital investeringen).

De doelen van de Human Capital Agenda geven invulling aan de doelstellingen aan de Participatiewet

Er wordt een integrale agenda ontwikkelt gericht op investeren in mensen, werkenden, werklozen, jong talent en de kwetsbare mensen in onze regio, zodat iedereen mee kan blijven doen. Deze integrale agenda raakt zowel het sociaal domein als economisch domein van de regio Zwolle en levert in de komende vijf jaar 500 tot 1.000 extra (ontwikkel)trajecten per jaar voor kwetsbare doelgroepen. Binnen de Human Capital Agenda is als subdoel 'werken aan een inclusieve samenleving' geformuleerd. Hierdoor bieden we binnen onze arbeidsmarktregio kansen voor mensen met arbeidsbeperkingen. En zorgen we ervoor dat we de doelstellingen uit de banenafpraak behalen

Overige effecten

- Door de aandacht van de participatiecoach en het inzetten van de zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) krijgen kandidaten meer inzicht in hun situatie en zijn ze zich er meer van bewust dat ze zelf meer de regie hebben;
- Door het toepassen van de ZRM door de participatiecoach worden hulpvragen duidelijker en specifieker waardoor er doelgerichter te werk gegaan kan worden en gericht hulp ingezet kan worden van hulpinstanties. Voorbeelden daarvan zijn:
 - Door juiste ondersteuning bij schuldenproblematiek wordt voorkomen dat meerdere partijen er druk mee zijn;
 - Multidisciplinaire overleggen ontstaan zodat er gericht met minder partijen hulp geboden wordt en deze hulp beter op elkaar afgestemd is;
 - Door de inzet van een diagnosetraject bij Lucrato is iemand bewezen "niet beperkt" verklaart t.o.v. leeftijdsgenoten, dit geeft meer ruimte om inzicht te krijgen in eigen leven/balans en staat daardoor open voor een planning. Huisartsenbezoek is verminderd en welzijn is verhoogd.

- Doordat de participatiecoach actieve verbinding houdt met de kandidaten, het zogenoemd blijven vasthouden, ontstaat er een helder beeld dat geschetst kan worden aan de opdrachtgever.
- De inzet van de ZRM geeft de participatiecoach meer en sneller inzicht in de complexiteit van de situatie en helpt in een soepele overdracht naar de ketenpartners;
- De inzet van de ZRM maakt dat de kandidaten ervaren dat er een gezamenlijke taal gesproken wordt waardoor de kandidaat zich gehoord voelt en beter gemotiveerd raakt;
- Door de inzet van de participatiecoach en het gebruik van de ZRM zijn het welzijnsniveau en de zelfredzaamheid van de "pilot" kandidaten omhoog gegaan.
 - Dit heeft een positieve invloed op hun leefomgeving ;
 - De maatwerkvoorziening die de gemeente Heerde inzet voor de mensen die aan de onderkant van de participatieladder zitten wordt hiermee zichtbaar;
 - Door inzet van de participatiecoach ontstaat er meer bewustzijn, rust en begrip bij de kandidaten waardoor het contact met gespreksvoerderswerk en gespreksvoerders integraal soepel verloopt.
- Kandidaten geven terug dat ze gehoord worden en dat er mogelijkheden zijn die ze eerder niet zagen waardoor ze meer participeren in de samenleving.

Verder willen we in 2019 de volgende effecten sorteren:

- Zorgen dat de diverse administratieve systemen, zoals SONAR/WBS goed gevuld zijn met actuele gegevens, zodat we goed en snel kandidaten kunnen selecteren voor een re-integratietraject.
- Afspraken omtrent verslaglegging intern en in relatie met Lucrato blijven onze aandacht vragen.
- We willen statushouders sneller een ondersteuningstraject gericht op werk kunnen aanbieden en een "doorlopende leerlijn" zien te creëren. Dit in samenwerking met diverse partijen zoals Stichting Vluchtelingenwerk en de Regiocoördinator Statushouders Arbeidsmarktregio Zwolle en Werkbedrijf Lucrato.
- Continueren en verstevigen inzet taalondersteuning, waaronder afnames Taalmeter en aanbieden Taalstages. St. Lezen & Schrijven adviseert ons het afnemen van Taalmeter op niveau 2F. Ook de Nieuwe Wet Inburgering zal naar verwachting het gewenste taalniveau gaan verhogen.
- Er is een budget aangelegd voor tolken, zodat de Gespreksvoerders Werk ook voor statushouders een plan van aanpak kunnen maken. Dit willen we ook in 2019 benutten.
- Kwetsbare jongeren worden tijdig opgepakt, al dan niet in samenwerking met gezinscoaches, integrale gespreksvoerders Werk en/of Schakel Makelpool.
- Voor 2019 willen we een groepsgewijze aanpak voor Activeringskandidaten opstarten, waarbij we in het bijzonder een programma voor statushouders en vrouwen willen laten uitwerken en uitvoeren door Werkbedrijf Lucrato.
- De doelgroep Activering en de meest kansrijken uit de doelgroep Participatie kunnen arbeidsfit worden door inzet van de Buurtsportcoach.

D. Ondertekening

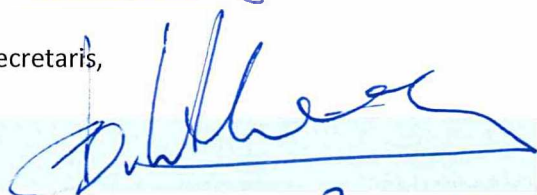
Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is

overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerde verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 15-6-2019

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: B. van Zutphen

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

J.A. Koops-Schoote

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe

maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

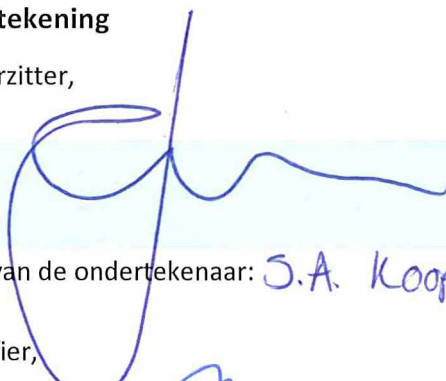
De gemeenteraad van de gemeente Heerde stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: 25-6-2019

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: J.A. Koops-Schoots

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: B. Espeldoorn-Blaemerdal

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina 'beoordeling en advisering' over de VU 2018 wordt een en ander eveneens toegelicht.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: 'de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.'

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.

- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018³ en/of de Benchmark van Divosa⁴.
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*
Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*
Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie. Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten, inwinnen van advies bij andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking of advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
 - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018>

⁴ www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.

- Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
- Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.
- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*

De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*

Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.

Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.

In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen .
- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*

Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.

- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren. Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.

- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.